

800027 - Ampliació d'esports col·lectius

Curs acadèmic 2019-20

Facultat: Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya - Lleida

Titulació: Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport

Matèria: Fonaments dels esports

Departament: Esports i Rendiment

Idiomes: Català, Castellà

Extensió: 1er Semestre **Curs:** 3r

Tipologia: Obligatòria

Crèdits ECTS: 6.00

Professorat

Angel Ric Díez. (*Futbol*) (aric@inefc.es)

David Carreras Villanova. (*Rugby*) (dcarreras@inefc.es)

Raul Hileno González. (*Voleibol*) (rhileno@yahoo.es)

Gerard Lasierra Aguila. (*Handbol*) (glasierra@inefc.es)

Rafa Marín Sánchez. (*Bàsquet*) (rmarin@inefc.es)

Assignatura en el conjunt del pla d'estudis

L'objectiu de la matèria troncal "Fonaments dels esports" pretén la introducció de l'alumnat en les diferents modalitats esportives que la componen.

L'orientació de l'assignatura "Ampliació d'esports col·lectius" és oferir un primer nivell d'aprofundiment sobre l'organització del joc i les accions individuals i col·lectives, prenent com a referència principal les categories de formació.

L'alumnat triarà un esport dels cursats a Esports Col·lectius I i II, i en ell desenvoluparà les competències de l'assignatura.

L'assignatura té relació directa amb "Esports Col·lectius I i II", en les quals l'alumnat ha estudiat els fonaments més bàsics de l'esport, i en suposa la seva continuïtat. La contribució que té en el procés formatiu de l'estudiantat és proporcionar unes experiències pràctiques i un bagatge conceptual i metodològic que l'ajudin a conduir processos d'aprenentatge de l'esport en diferents àmbits.

Competències específiques

3- Reconèixer i comprendre els diferents factors que condicionen l'activitat física i l'esport

f) Reconèixer elements de conducció de grups i d'equips esportius

5- Aplicar els coneixements adquirits amb l'activitat física i l'esport a la pràctica professional

d) Aplicar les estratègies d'intervenció al procés d'ensenyament-aprenentatge dels esports

Competències generals

2.- Desenvolupar habilitats d'adaptació a noves situacions, resolució de problemes i treball autònom.

b) Elaboració, defensa d'arguments i resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

3.- Desenvolupar habilitats de relació interpersonal i de comunicació.

e) Liderar i promoure dinàmiques positives amb i entre els practicants, que permetin la lliure expressió.

5.- Actuar amb ètica i valors professionals.

a) Valorar positivament els principis morals i ètics per millorar l'exercici de la professió.

Objectius

Entrenar un equip en situacions competitives de formació.

Competències de l'objectiu:

3.f) Reconèixer elements de conducció de grups i d'equips esportius (específiques)

5.a) Valorar positivament els principis morals i ètics per millorar l'exercici de la professió (generals)

3.e) Liderar i promoure dinàmiques positives amb i entre els practicants, que permetin la lliure expressió (generals)

Elaborar i aplicar propostes metodològiques per a l'aprenentatge de les accions i principis tàctics col·lectius en les diferents fases del joc.

Competències de l'objectiu:

5.d) Aplicar les estratègies d'intervenció al procés d'ensenyament-aprenentatge dels esports (específiques)

3.f) Reconèixer elements de conducció de grups i d'equips esportius (específiques)

3.e) Liderar i promoure dinàmiques positives amb i entre els practicants, que permetin la lliure expressió (generals)

Seqüenciar i posar en pràctica els elements tècnics-tàctics individuals i les accions de grup bàsiques d'oposició-col·laboració en diferents àmbits d'aplicació

Competències de l'objectiu:

2.b) Elaboració, defensa d'arguments i resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi (generals)

3.f) Reconèixer elements de conducció de grups i d'equips esportius (específiques)

5.d) Aplicar les estratègies d'intervenció al procés d'ensenyament-aprenentatge dels esports (específiques)

Continguts (Futbol)

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 1: CONTEXT ESPECÍFIC

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 2: FORMACIÓ TÈCNIC- TÀCTICA DEL JUGADOR

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 3: DESENVOLUPAMENT TÈCNIC- TÀCTIC DEL JOC

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 4: ÀMBITS D'APLICACIÓ

Continguts (Bàsquet)

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 1: CONTEXT ESPECÍFIC

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 2: FORMACIÓ TÈCNICO-TÀCTICA DEL JOC - JUGADOR

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 3: DESENVOLUPAMENT TÈCNIC-TÀCTICA DEL JOC

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 4: ÀMBITS D'APLICACIÓ

Continguts (Rugby)

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 1: CONTEXT ESPECÍFIC

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 2: Conducció y dinamización del grupo

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 3: DESENVOLUPAMENT TÈCNIC- TÀCTIC DEL JOC

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 4: ÀMBITS D'APLICACIÓ

Continguts (Handbol)

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 1: CONTEXT ESPECÍFIC

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 2: FORMACIÓ TÈCNIC-TÀCTICA DEL JUGADOR

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 3: DESENVOLUPAMENT TÈCNIC-TÀCTIC DEL JOC

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 4: ÀMBITS D'APLICACIÓ

Continguts (Voleibol)

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 1: CONTEXT ESPECÍFIC

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 2: FORMACIÓ TÈCNICO-TÀCTICA DEL JUGADOR

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 3: DESENVOLUPAMENT TÈCNIC-TÀCTIC DEL JOC

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 4: ÀMBITS D'APLICACIÓ

Activitats formatives

Classes magistrals (teòriques i pràctiques) - 40.00%

Competències:

5.d) *Aplicar les estratègies d'intervenció al procés d'ensenyament-aprenentatge dels esports (específiques)*

3.f) *Reconèixer elements de conducció de grups i d'equips esportius (específiques)*

2.b) *Elaboració, defensa d'arguments i resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi (generals)*

Sessions pràctiques com alumnat o professorat - 20.00%

Competències:

5.a) *Valorar positivament els principis morals i ètics per millorar l'exercici de la professió (generals)*

5.d) *Aplicar les estratègies d'intervenció al procés d'ensenyament-aprenentatge dels esports (específiques)*

3.f) *Reconèixer elements de conducció de grups i d'equips esportius (específiques)*

3.e) *Liderar i promoure dinàmiques positives amb i entre els practicants, que permetin la lliure expressió (generals)*

Estudis de cas - 20.00%

Competències:

5.d) *Aplicar les estratègies d'intervenció al procés d'ensenyament-aprenentatge dels esports (específiques)*

3.f) *Reconèixer elements de conducció de grups i d'equips esportius (específiques)*

3.e) *Liderar i promoure dinàmiques positives amb i entre els practicants, que permetin la lliure expressió (generals)*

Estudi individual, proves i exàmens - 20.00%

Competències:

2.b) *Elaboració, defensa d'arguments i resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi (generals)*

3.f) *Reconèixer elements de conducció de grups i d'equips esportius (específiques)*

5.d) *Aplicar les estratègies d'intervenció al procés d'ensenyament-aprenentatge dels esports (específiques)*

Activitats d'avaluació

Examen teòric - 50.00%

En relació als continguts conceptuals i metodològics de les sessions, dels documents del campus virtual i de la bibliografia citada.

Es realitzaran **3 proves** distribuïdes durant el semestre, amb valor progressiu en la nota de l'assignatura (10%, 15% i 25%). Els continguts a avaluar s'aniran acumulant en cada prova.

*La forma d'avaluar aquets continguts podrà tenir algun ajust d'acord a les especificitats de l'esport. Qualsevol d'aquestes variacions s'explicarà a inici de curs pel professor i mitjançant COOPERA.

Competències:

5.d) Aplicar les estratègies d'intervenció al procés d'ensenyament-aprenentatge dels esports (específiques)

2.b) Elaboració, defensa d'arguments i resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi (generals)

Participació i pràctica activa en les classes presencials - 20.00%

Es valorarà la qualitat de la participació mitjançant exercicis de curta extensió sobre els continguts de classe, comentaris de lectures o altres. També es considerarà la implicació en les pràctiques tutoritzades. L'assistència a classes es considera un requisit per superar l'assignatura.

Competències:

5.d) Aplicar les estratègies d'intervenció al procés d'ensenyament-aprenentatge dels esports (específiques)

5.a) Valorar positivament els principis morals i ètics per millorar l'exercici de la professió (generals)

3.e) Liderar i promoure dinàmiques positives amb i entre els practicants, que permetin la lliure expressió (generals)

Presentació de treballs o memòries - 30.00%

Es plantejarà com un estudi de cas i es farà en grups reduïts.

En funció de cada esport, s'enfocarà aquest treball relacionat amb les pràctiques tutoritzades de manera diversa. En tot cas, es detallaran les característiques en les orientacions de cada esport mitjançant la plataforma "coopera".

Competències:

5.d) Aplicar les estratègies d'intervenció al procés d'ensenyament-aprenentatge dels esports (específiques)

3.f) Reconèixer elements de conducció de grups i d'equips esportius (específiques)

2.b) Elaboració, defensa d'arguments i resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi (generals)

Informació complementària sobre les activitats d'avaluació de l'assignatura:

Per aprovar l'assignatura caldrà superar cada part de l'avaluació amb una nota de 5.

Qualsevol acció de còpia evident en les proves escrites o en els treballs proposats, suposarà el suspens de l'assignatura.

Observacions sobre alumnes lesionats

Una de les premisses importants de l'assignatura és la pràctica dels esports, motiu pel qual es considera de valor fonamental la vivència i pràctica de les diferents propostes del programa.

Els-les alumnes matriculats que pateixin lesions de llarga durada poden sol·licitar l'anul·lació de

matrícula, sempre que es realitzi dins dels terminis establerts i estipulats per la Secretaria d'Estudis. El fet de la renúncia a la matrícula implica la pèrdua total de qualsevol vinculació amb l'assignatura, renunciant als resultats de les proves d'avaluació que s'hagin realitzat fins el moment.

Els/les alumnes matriculats i que lesionats no puguin acollir-se a l'anul·lació de matrícula, poden participar en les classes, tenint en compte que és el professorat qui estableix la diferència entre assistència i participació activa. L'assistència, per tant, no pressuposa una participació activa.

El fet d'assistir a classe serà controlat i valorat pel professorat.

El professorat podrà proposar activitats alternatives per compensar en part la participació activa.

En aquestes situacions el professorat podrà modificar alguna part de l'avaluació o endarrerir-la no més de 6 setmanes, havent de ser, en tots els casos, situacions excepcionals degudament documentades i justificades.

Una lesió que impedeixi la possible participació en la classe i seguir les propostes del professorat, no podrà tenir adaptació de l'avaluació.

Alumnes de segona matrícula:

Aquests alumnes tenen una avaluació alternativa. Han de trobar-se en la següent situació: per una banda,

que ja s'hagin presentat a una convocatòria i no l'hagin aprovat i que no tinguin possibilitat d'assistència a classe (normativa UdI).

En aquest cas l'avaluació consta de dues activitats:

-Prova teòrica-pràctica (85%) i Exposició d'un treball (15%)

Avaluació extraordinària:

En el cas de convocatòria extraordinària s'aplicaran els següents criteris, tenint en compte la no presencialitat a les sessions.

-Examen teòric. (50%)

En relació als continguts conceptuals i metodològics del programa, dels documents de la plataforma virtual i de la bibliografia.

-Treball individual (50%)

L'orientació del treball podrà variar en funció de l'esport, se'n detallaran les característiques en cada cas mitjançant la plataforma "Coopera".

Caldrà superar l'assignatura a partir del 5, fent mitjana entre les dues proves.

Bibliografia i d'altres recursos (Futbol)

- Balagué, N., Torrents, C., Pol, R. y Seirulo, F. (2014). Entrenamiento integrado. Principios dinámicos y aplicaciones. *Apunts Educación Física y Deportes*, (116), 60-68.
- Castellano, J. (2000). Observación y análisis de la acción de juego en el fútbol. (Tesis Doctoral no publicada, Universidad del País Vasco)
- Castellano, J., Perea, A., & Álvarez, D. (2009). Transiciones en la posesión del balón en fútbol: de lo posible a lo probable *Apunts Educación Física y Deportes*, (95), 75-81.
- Castelo, J. F. (1999). *Fútbol. Estructura y dinámica del juego*. Barcelona: Inde.
- Moreno, R. (2013). *Mi "receta" del 4-4-2*. Barcelona: Futbol de Libro
- Pol, R. (2013). *La preparación ¿física? en el fútbol*. Vigo: MCSport
- Ric, A. (2017). *La complejidad en el fútbol: dinámica exploratoria y emergencia de comportamiento táctico* (Tesis doctoral, Universitat de Lleida).
- Tarragó, J. R., Massafret-Marimón, M., Seirulo, F., & Cos, F. (2019). Entrenamiento en deportes de equipo: el entrenamiento estructurado en el FCB. *Apunts. Educación física y deportes*, 3(137), 103-114.
- Delgado, J., & Méndez-Villanueva, A. (2012). Tactical Periodization: Mourinho's best-kept secret? *Soccer Journal*, 57 (3), 29.
- Grehaigne, G. (2001) *La organización del juego en el fútbol*. Barcelona: Inde.

Bibliografía i d'altres recursos (Bàsquet)

- Alderete, J.L., y Osma, J.J.(1998): "Baloncesto, Técnica de entrenamiento y formación de equipos de base". Gymnos Editorial. Madrid. Buen Manual.
- Alderete, J.L., y Osma, J.J.(1998): "Baloncesto, Técnica individual de ataque". Gymnos Editorial. Madrid.
- Alderete, J.L., y Osma, J.J.(1998): "Baloncesto, Técnica individual defensiva". Gymnos Editorial. Madrid.
- Bosc, G (1996): "Baloncesto, Iniciación y perfeccionamiento". Ed Hispano-Europea. Barcelona.

Bibliografía i d'altres recursos (Rugby)

- Carreras, D. et al (2010). *Rugby de formación para entrenadores, Contenidos específicos técnicos Nivel II*. Rugby Soluciones; Ed. Sider, Granada.
- Carreras, D; (2008). *El rugby y su valor educativo*. Granada: Ed. Sider. Rugby Soluciones.
- Carreras, D; et al (2008). *Rugby de Iniciación para educadores. Contenidos específicos Técnico Nivel I*. Granada: Ed. Sider. Rugby Soluciones.
- Carreras, D.; Usero, F. (2007). *Rugby Escolar. Unidades didácticas para primaria y secundaria*. Granada: Ed. Sider. Rugby Soluciones.
- Usero, F. (1993). *Rugby, entrenamiento y juego*. Madrid: Campomanes.
- Usero, F., Rubio, A. (1996). *La actividad física y deportiva extraescolar en los centros educativos: Rugby*. Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.

Bibliografía i d'altres recursos (Handbol)

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 1.

- Riviere, D. (1989). *Handball: les conseils d'un entraîneur à ses joueurs*. París: Vigot.
- R.F.E.BM. (2010) **Reglas de juego**. Comité Nacional de Árbitros. RFEBM. Madrid

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 2.

- ANTON, J.L. (1990). *Balonmano: fundamentos y etapas de aprendizaje*. Gymnos. Madrid
- CZERWINSKY, J. (1993). *El Balonmano: técnica, Táctica y Entrenamiento*. Barcelona: Paidotribo.
- PINAUD, P.; MAESTRO, E. (2009). *Percepción y creatividad en el proceso de aprendizaje del Balonmano*. Barcelona: Stonberg.

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 3.

- ANTON, J.L. (1999). *Balonmano: Táctica Colectiva grupal*. Granada: Ed. Propia.
- LASIERRA, G; PONZ, J.M.; DE ANDRÉS, F. (1993). *1013 ejercicios y juegos aplicados al balonmano*. Barcelona: Paidotribo.

UNITAT DE PROGRAMACIÓ 4.

- F.C.H. (2008). *Reglament de Minihandbol*. Barcelona: FCH.
- DAZA, G.; GONZÁLEZ, C. (1996). *Handbol?, quina passada!*. Col·lecció Handbol als centres d'ensenyament. Barcelona: FCH.
- RFEBM (2007). *Reglamento de Balonmano Playa*. Madrid: RFEBM.
- MORILLO, J.P., (2010). *Balonmano Playa*. Sevilla: Wanceulen.

Bibliografia i d'altres recursos (Voleibol)

- Banachowski, A., Beal, D. et al. (1992). *Guia de voleibol de la A.E.A.B.* Barcelona: Paidotribo.
- Chene, E. (1990). *Voleibol : "de la escuela... a las asociaciones deportivas"*. Lleida: Agonos.
- Diaz, P. (1992). *Voleibol. La direcció de equipo*. Sevilla: Wanceulen.
- FIVB. (2000). *Reglas oficiales de Voleibol*. Madrid: FIVB.
- Palou, N., Hernández, L. Et al. *Voleibol*. Madrid: Comité Olímpico Español.
- Salas, C. (1995). *Voleibol : la iniciació als esports col·lectius*. Lleida: INEFC
- Selinger, A., Ackermann-Blount, J. (1992). *Power Volleyball*. París: Vigot
- Vargas, R. (1991) *Voleibol .1001 Ejercicios y juegos*. Madrid: Augusto E. Pila Teleña.
- Viera, B.L., Fergusson, B.J. (1989) *Volleyball. Steps to succes*. Champaign (Illinois): Leisure Press.
- Vollpicella, G. (1992). *Curso de Voleibol*. Barcelona: De Vecchi.